

RESERVILÄISLIITTO - RESERVISTFÖRBUNDET RY

TILINPÄÄTÖS 31.12.2019

Reserviläisliitto – Reservistförbundet ry
Döbelninkatu 2
00260 HELSINKI
Kotipaikka: HELSINKI
Y-tunnus: 0224028-6

Tilinpäätös ja toimintakertomus tilikaudelta 01.01.2019 - 31.12.2019

	Sivu No
Toimintakertomus	1-19
Tuloslaskelma	20
Tase	21-22
Liitetiedot	23
Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	24-25
Käytetyt kirjanpitokirjat	26

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10). Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Powered by Talenom

**VAIKKA MUU
YHTEISKUNTA PYSÄHTYY,
ME EMME**

RESERVILÄISLIITTO

Vapaaehtoisuus muuttuvassa kokonaisturvalli-
suuden kentässä

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Kertomus Reserviläisliiton vuoden 2019
toiminnasta ja taloudesta
Hallituksen esitys liiton kokoukselle

Sisällysluettelo

KERTOMUS VUODEN 2019 TOIMINNASTA JA TALOUDESTA	2
Vapaaehtoisuus muuttuvassa kokonaisturvallisuuden kentässä	2
Reserviläisten mahdollisuus ylläpitää valmiuksiaan	2
Kansalaispalvelus yleisen asevelvollisuuden rinnalle	2
Järjestötoiminnan digitalisoituminen	3
Mukana aselain muutosprosessissa	3
Tiedotus jatkui aktiivisena	4
Maanpuolustustahdon hyväksi tehty työ	4
MUU TOIMINTA	5
Yli neljä miljoonaa laukausta	5
Yli 5.000 liikunta- ja urheilutapahtumaa	6
Veteraaneille laaja tuki	6
Joulutulet syttyivät lähes sadalla paikkakunnalla	7
Naisilla aktiivista toimintaa	7
Vapaaehtoinen pelastuspalvelu ja varautumiskoulutus	7
MPK:n suurin jäsenjärjestö ja keskeinen toimija	8
Yhteistoiminta CISOR-järjestön kanssa	8
ORGANISAATIO JA HALLINTO	9
Yhdistys- ja piirijohtoa koulutettiin	9
Maanpuolustusjärjestöjen yhteinen liittokokoustapahtuma	9
Valiokunta ja työryhmät	10
Yhteistyötä kehitettiin eri toimijoiden kesken	10
JÄSENKEHITYS	10
Jäsenmäärä kohosi ennätystasolle	10
Parkkilalle seitsemäs jäsenhankintakilpailun voitto	11
Jäsenillä rahanarvoisia jäsenetuja	11
Laajaa yhdistys- ja jäsenpalvelua	12
PALKITSEMISET	12
Yhteistyökumppaneita ja jäseniä palkittiin	12
TALOUS	13
Talous toteutui ylijäämäisenä	13
Liiton toimihenkilöt	14
YHTEENVETO	14
Suomen suurin ja aktiivisin maanpuolustusjärjestö	14
Lähivuosien näkymät	14
Liitteet	

RESERVILÄISLIITTO

KERTOMUS VUODEN 2019 TOIMINNASTA JA TALOUDESTA

Vuosi 2019 oli neljäs RES 2020 -strategian puitteissa toteutettu toimintavuosi. Tärkeimmiksi tavoitteiksi strategiassa oli määritelty Reserviläisliiton tunnettuuden lisääminen, paremmin toimiva edunvalvonta, suomalaisten maanpuolustustahdon hyväksi tapahtuvan työn tehostaminen sekä liiton toimintaedellytysten varmistaminen. Myös jo lähes kaksi vuosikymmentä kestäneen jäsenkasvun ylläpitäminen oli asetettu tavoitteeksi.

Toimintavuonna liiton hallituksen muodostama strategiatyöryhmä valmisteli liiton seuraavaa strategiaa vuosille 2021–2023.

Vuoden teema ja painopistealueet

Vapaaehtoisuus muuttuvassa kokonaisturvallisuuden kentässä

Toimintavuoden teemana oli ”Vapaaehtoisuus muuttuvassa kokonaisturvallisuuden kentässä”, jonka avulla kerrottiin liiton jäsenille ja muille suomalaisille vapaaehtoisten merkityksestä ja niistä resursseista, joita vapaaehtoiset voivat tarjota yhteiskunnan turvallisuudesta huolehtimiseen. Teemalla viitattiin myös vapaaehtoisen maanpuolustuksen käynnissä olleeseen lakimuutokseen, joka muokkasi merkittäväällä tavalla Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaa. Teemaa hyödynnettiin mm. edunvalvonnassa ja tiedotuksessa, erilaisissa kannanotoissa ja lausunnoissa, kansalaiskeskustelussa sekä toiminnan esittelyssä ja liiton arkipäiväisessä viestinnässä.

Lisäksi vuodelle 2019 oli asetettu kolme erityistä painopistettä seuraavasti:

Reserviläisten mahdollisuus ylläpitää valmiuksiaan

Toimintavuonna seurattiin tarkasti vapaaehtoisen maanpuolustuksen lain muutosprosessia, jonka myötä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) sotilaallinen koulutus siirrettiin Puolustusvoimille ja sen sotilaallista valmiutta ylläpitävän koulutuksen mahdollisuuksia laajennettiin sekä EU:n asedirektiivin implementoitiin kansalliseen lainsäädäntöön. Eduskunta hyväksyi maaliskuussa muutokset koskien lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta sekä aselakia tähän liittyvin osin.

Reserviläisliitto kiinnitti huomioita siihen, että lähinnä sijoittamattoman reservin tietojen ja taitojen ylläpitämiseen tähtäävä, sotilaallisia valmiuksia ylläpitävä koulutus säilyisi myös jatkossa elinvoimaisena ja reserviläisiä kiinnostavana. Edelleen korostettiin reserviläisten keskeistä roolia Puolustusvoimissa sekä vapaaehtoisuuskoulutuksen ja -toiminnan suurta merkitystä reserviläisten sotilaallisen osaamisen ja yleisen kenttäkeloisuuden ylläpitämisessä.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys uudisti toimintavuonna kurssejaan, koulutti palkattua henkilökuntaansa ja vapaaehtoisia kouluttajia uuden toimintaympäristön johdosta. Lisäksi sen Puolustusministeriöltä saaman, taloudellisen tuen merkittävä kasvu mahdollista valmiuspäälliköiden palkkaamisen toimimaan Puolustusvoimien ja MPK:n rajapinnassa.

Lakiin liittyvien asetusten ja muiden säädösten viivästyksen johdosta MPK:n ampumatoiminta oli kesän ajan pysähdyksissä. Monin paikoin ohjelmassa olleet ampumatilaisuudet järjestettiin kuitenkin reserviläisjärjestöjen ampumatoimintana.

Kansalaispalvelus yleisen asevelvollisuuden rinnalle

Reserviläisliitto oli toimintavuonna aktiivisesti mukana yleisen asevelvollisuuden kehittämiseen liittyvässä kansalaiskeskustelussa tavoitteenaan sekä yleisen asevelvollisuuden ylläpitäminen että sen kehittäminen. Tavoitteena oli myös kutsuntojen laajentaminen niin, että ne koskisivat jatkossa myös

naispuolista ikäluokkaa. Lisäksi tavoitteena oli selvityksen teettäminen asepalvelusta täydentävästä kansalaispalveluksesta, jonka piirissä olisivat lähinnä naiset sekä se osa miespuolisesta ikäluokasta, joka ei suorita ase- eikä siviilipalvelusta.

Edellä kuvatut tavoitteet oli kirjattu liiton vaaliohjelmaan, jolla kampanjoitiin kevään Eduskuntavaalien yhteydessä. Liiton vaaliohjelman allekirjoitti 159 ehdokasta, joista 31 valittiin maaliskuun vaaleissa Eduskuntaan. Reserviläisliiton valtakunnallinen vaalipaneeli järjestettiin 14.3.2019 Eduskunnan kansalaisinfon tiloissa ja se oli internetin kautta myös muiden seurattavissa. Lisäksi muutama reserviläispiiri järjesti oman, vaalipiirikohtaisen vaalipaneelin.

Eduskuntavaalien jälkeen Reserviläisliitto pyrki vaikuttamaan hallitusohjelman sisältöön, jotta vaaliohjelman tavoitteet kirjattaisiin sinne. Monin osin tässä onnistuttiinkin ja hallitusohjelmaan kirjattiin myös selvitystyö liittyen yleisen asevelvollisuuden kehittämiseen sekä kaikkia suomalaisia koskevan maanpuolustusvelvollisuuden toteutumiseen.

Myös muu edunvalvonta jatkui tiiviinä. Reserviläisliitto piti jatkuvaa yhteyttä Puolustusministeriön ja -voimien johtoon, muihin ministeriöihin sekä mm. Rajavartiolaitokseen.

Järjestötoiminnan digitalisoituminen

Toimintavuonna kiinnitettiin erityistä huomiota järjestötoiminnan entistä pidemmälle ulottuvaan digitalisointiin ja liiton internetsivujen kehittämiseen. Jo edellisenä vuonna käynnistetyn uudistuksen tavoitteena oli rakentaa internetissä toimiva, jäsenrekisteriin integroitu asiakaspalveluportaali, jonka kautta asiansa voisivat hoitaa niin jäsenyyttä harkitsevat kansalaiset, jo jäsenenä ovat henkilöt kuin luottamushenkilötkin sekä yhdistykset ja piirit. Prosessiin kuului myös asiointikanavien määrittely ja uusien kanavien käyttöönotto.

Toimintavuoden alussa liitto kilpailutti uuden nettisivustonsa ja palveluportaalin toteutuksen yhdessä SEK Oy:n kanssa. Projektia toteuttamaan valittiin Evermade Oy, jonka kanssa sivuston rakentaminen käynnistyi keväällä. Liiton uusi perussivusto julkaistiin syyskuun alkupäivinä. Hanketta tukivat taloudellisesti Maanpuolustuksen Kannatusäätiö 50.000 euron ja Aliupseerien Huoltosäätiö 10.000 euron summilla.

Uusien yhdistys- ja piirisivustojen sekä jäsenpalveluportaalin julkaisu siirtyi vuodelle 2020. Hankeen kustannukset sekä siihen saadut tuet päätettiin aktivoida taseeseen vuosille 2019–2021.

Toimintavuonna valmisteltiin lisäksi liiton oman kokoustoiminnan siirtämistä osittain internetissä tapahtuvaksi. Tähän liittyvät, konkreettiset päätökset siirtyivät vuodelle 2020.

Mukana aselain muutosprosessissa

EU:n asedirektiiviin liittynyt aselain uudistus jatkui toimintavuonna ja aivan vaalikauden lopulla Eduskunta hyväksyi aselain muutosesityksen. Reserviläisliitto seurasi tarkasti uudistuksen etenemistä ja osallistui muutosesitystä koskeviin eduskuntakuulemisiin, joissa lakimuutoksen sisältö hioutui lopulliseen muotoonsa.

Kesällä voimaan tullut lakimuutos siirsi pitkällä lippaalla varustetut puoliautomaattiasemat ns. A-luokkaan, jonka myötä niihin saattoi saada lupia vain urheiluammuntaan ja maanpuolustukseen liittyvistä syistä sekä lain määräämän ennakkoharjoittelun tultua suoritetuksi. Lakiesityksen perusteluosassa mainittiin reserviläisjärjestöt yhtenä tahona, jonka puitteissa ennakkoharjoittelun saattoi suorittaa.

Reserviläisliitto ohjeisti yhdessä Suomen Reserviupseeriliiton kanssa järjestökenttää sekä yksittäisiä ampujia lakimuutoksen käytäntöön soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tähän liittyen käytiin vuoropuhelua myös Poliisihallituksen kanssa.

Tiedotus jatkui aktiivisena

Toimintavuonna myös sisäinen ja -ulkoinen tiedotustoiminta jatkui aktiivisena. Liiton nettisivuilla julkaistiin viikoittain uutisia ja blogeja. Lisäksi julkaistiin yksitoista Yhdistystiedotetta, jotka jaettiin uutiskirjeinä liiton organisaatiossa toimiville luottamushenkilöille. Tämän ohella ylläpidettiin Facebook-sivua, jossa jaettiin päivittäin sekä mediauutisia että liiton toimintaan liittyntä materiaalia ja tiedotteita. Käytössä olivat myös Twitter ja Instagram. Lisäksi ylläpidettiin erillistä Reservin ampumames-taruuskisat -sivustoa, CISOR -puheenjohtajuussivustoa ja veteraanisivustoa.

Ulkoisen tiedotuskanavana käytettiin mediajakelupalvelu Epressiä, jossa toimintavuoden aikana julkaistiin ja jaettiin 43 mediatiedotetta. Liiton tiedotuksesta vastasi pääosin liiton tiedottaja Olli Alho.

Perinteiseen tapaan Reserviläisliiton äänenkannattajana oli Reserviläinen-lehti, josta ilmestyi toimintavuonna kahdeksan numeroa. Jakelussa olivat mukana lähes kaikki jäsenmaksunsa maksaneet henkilöjäsenet. Yksi lehden numeroista jaettiin aiempaan tapaan varusmiehille ja toinen abiturienteille. Reserviläinen ilmestyi myös säännöllisesti päivittyvänä nettilehtenä, joka yhdisti lehden sekä osin myös Reserviläisliiton ja Suomen Reserviupseeriliiton viestintää. Toimintavuoden aikana lehden ulkoasua uudistettiin.

Yhdistysten ja piirien tiedotustoimintaa tuettiin mm. mahdollisuudella ylläpitää omia nettisivuja liiton sivuston yhteydessä. Lisäksi ylläpidettiin laajaa esittely- ja messumateriaalia sekä tuettiin taloudellisesti messutapahtumiin osallistumista. Esite- ja messumateriaali oli veloituksetta jäsenyhdistysten ja piirien käytössä.

Toimintavuonna toteutettiin muutamia, maksullisia markkinointikampanjoita lähinnä Facebookissa. Itsenäisyyspäiväviikolla toteutettiin 25-35 -vuotiaisiin nuoriin miehiin ja naisiin kohdistunut kampanja, joka tavoitti 250.000 tähän ikäryhmään kuulunutta suomalaista. Kampanjaan liittyen liiton uusien internetsivujen jäsenhakulomake uudistettiin.

Taloustutkimus Oy:n huhtikuussa tekemän puhelintutkimuksen mukaan 66 prosenttia suomalaisista tunsivat Reserviläisliiton vähintään nimeltä. Liitto oli tutkimuksen mukaan Suomen tunnetuin maanpuolustusjärjestö.

Tiedotuksen toimivuutta seurattiin sähköisten medioiden osalta. Vuoden lopulla käynnistettiin yhteistyö Viestintätoimisto Cocomms Oy:n kanssa.

Maanpuolustustahdon hyväksi tehty työ

RES 2020 -strategiassa suomalaisten maanpuolustustahdon ylläpitäminen oli asetettu yhdeksi pää-tavoitteeksi. Toimintavuonna Reserviläisliitto teki aatteellista maanpuolustustyötä erityisesti Facebookin kautta. Laajemmalla some-näkyvyydellä tavoitettiin paremmin varsinkin nuoria suomalaisia. Lisäksi nuoria lähestyttiin mm. jakamalla Reserviläinen-lehteä varusmiehille ja abiturienteille sekä mm. kirjastoihin, varuskuntiin ja sotilaskoteihin.

Reserviläisliitto piti eri yhteyksissä esillä kansalaisten korkean maanpuolustustahdon merkitystä puolustuksemme keskeisenä taustatekijänä. Tästä kerrottiin mm. monissa liiton kannanotoissa ja muissa puheenvuoroissa sekä erilaisessa esittelymateriaalissa ja julkaisuissa. Toimintavuonna Reserviläisliitto oli mukana Maanpuolustuksen Tuki ry:n hallinnoimassa Nuku Rauhassa -hankkeessa.

Toimintavuonna jatkettiin myös lukioissa tapahtuvan, turvallisuuspoliittisen kilpailun suunnittelua, jonka tavoitteena oli käynnistää kaikissa Suomen lukioissa toteutettava, sähköinen tietokilpailu. Sen suunnittelusta vastasi hankkeen ohjausryhmä, jossa oli edustus Reserviläisliitosta, Suomen Reserviupseeriliitosta, Kadettikunnasta sekä Historian ja yhteiskuntatieteiden Opettajien Liitto HYOL:sta. Hankkeen projektipäällikkönä toimi everstilutnantti Ilkka Saari.

Sähköisellä Abitti-koejärjestelmällä toteutettavaa kilpailua kokeiltiin loppusyksystä Uudenmaan alueen lukioissa, jonka pohjalta suunnittelua jatkettiin. Tavoitteeksi asetettiin kilpailun käynnistäminen koko Suomen alueella syksyllä 2020. Hankkeen kustannuksista valtaosa saatiin katettua Sotavahinkosäätiön ja Puolustusvoimien Tukisäätiön myöntämällä tukimäärärahoilla.

Myös järjestökentällä tehtiin paljon työtä suomalaisten maanpuolustustahdon ylläpitämiseksi. Reserviläisliiton organisaation puitteissa järjestettiin vuonna 2019 noin 1.300 maanpuolustustahdon kottamamiseen tähtävää tapahtumaa, joihin osallistui noin 40.000 jäsentä ja muuta Suomen kansalaista. Näihin kuului mm. mm. 670 kunniavartiota, 280 seppeleenlaskua, 80 erilaista maanpuolustusjuhlaa, 280 erilaista esitelmä-, info- ja messutoimintatilaisuutta sekä 33 tiedotustilaisuutta.

Lisäksi ylläpidettiin noin 200 internet-sivustoa, runsaasti Facebook-sivuja, muita sosiaalisen median julkaisualustoja sekä maakunnallisia piirilehtiä sekä paljon muita julkaisuja. Moni piirilehti ilmestyi myös internetissä.

MUU TOIMINTA

Yli neljä miljoonaa laukausta

Ammunta oli edelleen Reserviläisliiton laajin toimintamuoto. Liiton piireissä ja yhdistyksissä järjestettiin vuoden 2019 aikana noin 8.500 ampumatilaisuutta ja -kilpailua, joissa kirjattiin noin 70.000 osallistumiskertaa. Saatujen toiminta- ja osallistumisraporttien mukaan ammuttuja laukauksia kertyi yli neljä miljoonaa. Ampumatoiminnan volyyymi oli normaalivuosia korkeampi, koska MPK:n ampumatoiminta oli kesän ajan pysähdyksissä ja monet sen ohjelmassa olleet ampumatilaisuudet siirtyivät reserviläisjärjestöjen järjestettäväksi.

Liitto tuki yhdistysten ampumatoimintaa mm. avustamalla taloudellisesti asehankintoja, ampumatahankkeita sekä muita ampumaharrastusta edistäviä hankintoja ja toimintaa. Liiton projektitukimäärärahasta myönnettiin tukia ammuntaan liittyviin hankintoihin ja hankkeisiin yhteensä 19.139 euroa.

Liiton perinteisen prosenttiammuntakilpailun piirisarjan voitti Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiiri yli 40 prosentin tuloksellaan. Reserviläisjärjestöjen välisen kisan voitti Suomen Reserviupseeriliitto 19,7 prosentin tuloksellaan Reserviläisliiton jäädessä 19,5 prosentin tulokseen.

Reserviläisliiton ja Suomen Reserviupseeriliiton yhteiset ampumamestaruuskisat järjestettiin 23. - 25.8.2019 Hälvälän ampumaradoilla Hollolassa. Kisalajeina olivat 25 m pistooli, isopistooli, pistooli pika-ammunta, kivääri kenttä 10 + 10 ls, itselataava kenttä 10 + 10 ls, pienoiskivääri 60 ls makuu ja pienoiskivääri 3 x 20 ls niin, että tulokset laskettiin H/D, H/D 50, H/D 60 ja H/D 70 -sarjojen osalta. Yleismestaruuden voitti Kymenlaakson reservipiiri.

Reserviläisliitto järjesti toukokuussa valtakunnallisen ampumataitopäivän, jossa oli mukana 107 liiton paikallisyhdistystä. Tavoitteena oli saada mahdollisimman moni jäsen tutustumaan ammuntaan sekä osallistumaan prosenttiammuntakilpailuun. Lisäksi pyrittiin saamaan lisänäkyvyyttä reserviläisten laajalle ampumatoiminnalle.

Jäseniä kannustettiin ampumarjoitteluun mm. sähköisellä kuntokortilla. Jäsenet saattoivat kirjata internetissä toimivaan kuntokorttiin omat ampumasuoritteensa, jotka olivat tulostettavissa myös ampumapäiväkirjan muotoon. Tästä oli hyötyä mm. aselupia haettaessa.

Reserviläisliitto oli mukana järjestöjen yhteisen ampumaharrastusfoorumien toiminnassa ja edunvalvontatyössä sekä rahoitti sen toimintaa. Liitto vastasi myös Reserviläisten ampumaturvajärjestelmän ylläpidosta, toiminnasta ja kehittämisestä.

Vuoden lopulla tehtiin päätös osallistumisesta Suomen Ampumaurheiluliiton ympäristölupaprojektiin, jonka tavoitteena oli saada kaikkien Suomen ampumaratojen ympäristöluvat ajan tasalle.

Hankeen toteuttamiseen haettiin taloudellista tukea Maa- ja metsätalousministeriöltä.

Yli 5.000 liikunta- ja urheilutapahtumaa

Vuonna 2019 järjestettiin myös laajaa liikunta-, urheilu- ja kilpailutoimintaa, joka toteutettiin osaksi yhdessä Reserviläisurheiluliiton (RESUL) ja Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) kanssa. Jäsenistöä kannustettiin fyysisen kunnon ylläpitoon mm. tiedotuksella ja sähköisellä kuntokortilla, joka mahdollisti liikunta- ja ampumasuoritteiden kirjauksen sekä seurannan internetissä. Toimintavuonna valmisteltiin uutta Tikki-järjestelmää, jonka avulla reserviläisten kuntosuoritteita ja niihin liittyviä kenttäkelpoisuuskokeiden tuloksia kyettäisiin siirtämään asevelvollisuusrekisteriin.

Fyysistä kuntoa ylläpidettiin ensisijaisesti liiton paikallisissa yhdistyksissä. Ne järjestivät toimintavuonna noin 5.500 erilaista liikunta- ja urheilutapahtumaa, joissa kirjattiin noin 50.000 osallistumiskertaa. Lisäksi 38 Reserviläisliiton jäsenyhdistystä ja piiriä oli mukana valtakunnallisessa perheliikuntapäivässä, jonka Reserviläisliitto toteutti syyskuussa yhdessä RESUL:n kanssa.

RESUL vastasi lähinnä valtakunnantason kilpailu- ja muiden liikuntatapahtumien järjestämisestä. Useiden ampumakilpailujen ohella RESUL järjesti mm. syys- ja naisten jotokset sekä perheliikuntapäivän, osallistui Kesäyön marssin järjestämiseen sekä järjesti talvikilpailun, nelioittelun, maastokilpailun ja partiokilpailun sekä laajaa koulutustoimintaa erityisesti ammunnan, aseenkäsittelyn ja erilaisten ammuntaalajien osalta. Lisäksi järjestettiin golfmestaruuskisa ja reserviläispilikki.

RESUL:n puheenjohtajana toimi Suomen Reserviupseeriliittoa edustanut Erkki Saarijärvi Siilijärveltä ja varapuheenjohtaja Reserviläisliiton Minna Nenonen Salosta. Lisäksi Reserviläisliittoa RESUL:n hallituksessa edustivat Mats Fagerström Tuusulasta, Tomi Nikkanen Harjavallasta ja Tuomas Terho Lahdesta. Liitolla oli edustajia RESUL:n erilaisissa työryhmissä. Reserviläisurheiluliiton toimintaa tuettiin toimintavuoden aikana 22.719 eurolla.

Veteraaneille laaja tuki

Reserviläisliitto tuki toimintavuonna perinteiseen tapaan laajasti sotiemme veteraaneja ja sotaleskiä sekä heitä edustavien järjestöjen toimintaa. Yksittäisten veteraanien auttamiskertoja liiton jäsenyhdistyksissä ja piireissä kirjattiin vuoden mittaan 880 kappaletta. Lisäksi veteraaniyhteisöjen järjestö- ja muun toiminnan avustamiskertoja kirjattiin yli 1.300 kappaletta.

Reserviläisjärjestöt olivat perinteiseen tapaan mukana Sotiemme Veteraanit -keräyksessä. Maaliskuussa toteutettiin yhdessä Suomen Reserviupseeriliiton kanssa keräytempauspäivä, jonka lisäksi tuettiin laajasti paikallisia varusmieskeräyksiä. Toimintavuonna kirjattiin 227 näihin liittyntä tapahtumakertaa. Lisäksi keräystä tuettiin markkinoimalla keräyksen varainhankintatuotteita mm. Reserviläinen-lehdessä sekä luovuttamalla jäsentietoja keräyskirjeiden lähettämisessä käytettäväksi.

Sotiemme Veteraanit -keräyksen nettotuotto oli 1.530.524 euroa, josta varusmieskeräyksen osuus oli 825.534 euroa. Reserviläisliiton ja Reserviupseeriliiton oma keräystoiminta tuotti toimintavuonna 30.914 euroa, jonka lisäksi reserviläisjärjestöjen jäsenille suunnattu, kirjallinen lahjoituspyyntö tuotti 141.868 euroa. Toimintavuonna liiton varapuheenjohtaja Rauno Hauta-Aho oli mukana keräystä suunnittelevan ja toteuttavan Veteraanivastuu ry:n hallitustyöskentelyssä.

Reserviläisliitto oli mukana myös Tammenlehvän Perinneliiton työssä ja kunniajäsen Matti Niemi toimi perinneliiton varapuheenjohtajana. Veteraanien perinteen säilyttämiseen liittyviä toimintakertoja kirjattiin toimintavuonna liiton jäsenyhdistyksissä ja piireissä yli 540 kappaletta.

Yhdistysten jäseniä oli laajasti mukana paikallisten veteraaniyhteisöjen toiminnassa ja hallinnossa. Myös veteraanien hautajaisjärjestelyissä oltiin pyydettyinä mukana.

Joulutulet syttyivät lähes sadalla paikkakunnalla

Myös hengellinen toiminta oli laajaa. Reserviläisliiton monien tapahtumien, tilaisuuksien ja kilpailujen ohjelman käynnisti hartaushetki tai aamunavaus. Laajin hengellisen työn tapahtuma oli joulutulet, joka on vanhin liiton neljästä ns. yhteistapahtumasta. Eri puolilla maata toteutettu tapahtumakokous naisuus järjestettiin joulukuun puolenvälin aikoihin 78 paikkakunnalla. Monissa reserviläisperheissä joulun odotus ja hiljentyminen joulukuun alkoi myös toimintavuonna oman yhdistyksen joulutulet-tapahtumasta.

Muuta hengellistä toimintaa järjestettiin vaihtelevasti. Toimintavuoden mittaan järjestettiin mm. 87 paikallista kirkkopyhää ja 46 kenttähartautta.

Naisilla aktiivista toimintaa

Reserviläisliiton naisten toiminnan suunnittelusta ja pääosin myös toteuttamisesta vastasi liiton valtiokunnan muodostama naisten työryhmä, joka kokoontui vuonna 2019 kolme kertaa. Järjestetyn toiminnan tärkein kohderyhmä olivat ne naisjäsenet, jotka eivät olleet suorittaneet naisten vapaaehtoista asepalvelusta.

Toimintavuonna jatkettiin yhteistyön kehittämistä Naisten Valmisliiton kanssa, jonka jäseneksi liitto oli vuoden 2017 lopulla liittynyt. Naisten Valmiusliiton hallituksessa Reserviläisliittoa edustivat varapuheenjohtaja Terhi Hakola varsinaisena ja hallituksen jäsen Tuula Gåpå varajäsenenä.

Työryhmän suunnittelu- ja järjestelyvastuulla ovat myös liiton valtakunnalliset messutapahtumat. Liitto oli mukana Pohjois-Suomen Erämessuilla, jotka järjestettiin 16.–19.5.2019 Oulussa.

Jo perinteeksi muodostunut Huipputapahtuma järjestettiin yhdessä Lapin Reserviläispiirin ja Sodankylän Reserviläisten kanssa 21.–22.9.2019 Sodankylässä. Tapahtumassa tutustuttiin Lapin Reserviläispiirin ja Jääkäriprikaatin toimintaan sekä vierailtiin mm. porotilalla.

Toimintavuonna aloitettiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) koulutusohjelman valmistelu. Ohjelma on suunnattu Reserviläisliiton naisjäsenille sekä vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneille että muille naisjäsenille. Koulutusohjelmaa laatimaan perustettiin työryhmä, jonka puheenjohtajaksi nimettiin liiton varapuheenjohtaja Terhi Hakola, sihteeriksi Maanpuolustuskoulutusyhdistystä edustanut Satu Virtanen ja jäseniksi Sonja Airikka-Harteva, Milla Koskela, Taina Mäkitalo, Minna Nenonen, Lotta Nissi, Kati Pitkänen, Suvi Salo sekä Hanna Vainionpää. Koulutusohjelma saatiin valmiiksi toimintavuoden lopulla ja sen pilotointi alkaa vuonna 2020.

Vuonna 2019 liiton piirit ja yhdistykset järjestivät 190 naisjäsenille tarkoitettua tilaisuutta, joissa kirjattiin 777 osallistumiskertaa.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu ja varautumiskoulutus

Reserviläisliitto oli mukana myös vapaaehtoista pelastuspalvelua koordinoivan ja johtavan VAPEPA:n toiminnassa. Liitolla oli edustus sen keskustoimikunnassa ja monet piirit olivat mukana maakuntatoimikunnissa. Mukana VAPEPA:ssa oli 53 järjestöä ja tahoja, joista Reserviläisliitto oli seitsemänneksi suurin hälytysryhmäläisten määrällä (460) mitattua.

Toimintavuoden tavoitteena oli lisätä sekä hälytysryhmien että niissä toimivien jäsenten määrään. Monissa piireissä käytiin tämän johdosta aktiivista vuoropuhelua oma maakuntatoimikunnan kanssa.

Toimintavuonna Reserviläisliitto oli mukana myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen varautumiskoulutuksen kehittämistyöryhmän työssä, jonka tehtävänä oli koko valtakunnan kattavan koulutusjärjestelmän luominen.

MPK:n suurin jäsenjärjestö ja keskeinen toimija

Reserviläisliitto teki toimintavuonna tiivistä yhteistyötä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kanssa kannustaen jäseniään ylläpitämään omaa kenttäkelpoisuuttaan ja sotilaallista osaamistaan osallistumalla sen laajaan kurssitarjontaan. Käytännössä tämä tarkoitti mm. vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen markkinointia jäsenistölle. Myös piiritason yhteistyön lisäämistä korostettiin, jotta reserviläiset kykenisivät paremmin vaikuttamaan MPK:n maakunnallisen koulutuksen suunnitteluprosesseihin.

Reserviläisliitolla oli perinteiseen tapaan vahva edustus MPK:n hallinnossa. Hallituksessa liittoa edusti liiton varapuheenjohtaja Ismo Nöjd, joka toimi hallituksen varapuheenjohtajana ja lisäksi hän toimi MPK:n työvaliokunnassa. Liittoa edustivat MPK:ssa myös varapuheenjohtaja Rauno Hautaaho (talousvaliokunta), hallituksen entinen jäsen Juha Parkkonen (koulutusvaliokunta), varapuheenjohtaja Terhi Hakola (viestintävaliokunta ja naisten koulutuksen kehittämisyöryhmä) ja hallituksen entinen jäsen Osmo Suominen (hallintovaliokunta). MPK:n puheenjohtajana toimi everstiluutnantti Tapio Peltomäki ja toiminnanjohtajana prikaatikenraali Pertti Laatikainen.

Reserviläisliiton panos käytännön koulutustoiminnassa oli erittäin vahva. Vuonna 2019 tehdyn kouluttajatutkimuksen mukaan yli 39 prosenttia MPK:n kouluttajista ja yli 42 prosenttia sen muista vapaaehtoistoimijoista oli Reserviläisliiton jäseniä. Myös koulutukseen osallistuvista merkittävä osa oli liiton jäseniä.

Vuonna 2019 järjestettiin yhteensä 1.909 kurssia, joille osallistui 47.776 henkilöä. Koulutusvuoro-kausien kokonaiskertymäksi muodostui 83.528 kappaletta, jotka jakautuivat perinteiseen tapaan Puolustusvoimien tilaamaan koulutukseen (28%), sotilaallisia valmiuksia palvelemaan koulutukseen (40%) ja varautumis- ja turvallisuuskoulutukseen (32%).

Yhteistoiminta CISOR-järjestön kanssa

Reserviläisliitto on ollut vuodesta 2008 alkaen jäsenenä 1960-luvun alussa perustetussa AESOR-järjestössä (Association Européenne des Sous-Officiers de Réserve), joka muutti vuonna 2014 nimensä muotoon CISOR (Confédération Interalliée des Sous-Officiers de Réserve). Toiminnassa olivat Suomen lisäksi toimintavuonna mukana Hollanti, Itävalta, Belgia, Tanska, Ranska, Saksa, Puola, Espanja, Sveitsi ja Slovenia. Lisäksi tarkkailijajäsenenä olivat mukana Kanada ja Viro.

Sotilasmestari Annukka Jokipii toimi vuonna 2019 yhtenä CISOR-järjestön varapuheenjohtajista ja osallistui järjestön hallitustyöskentelyyn. Lisäksi CISOR:n teknisen komission puheenjohtajana toimi sotilasmestari Minna Nenonen, joka vastasi myös järjestön Säkylässä 24.-30.6.2019 pidetyn sotilasmoniottelun järjestelyistä. CISOR:n lakiasiankomissiossa liittoa edusti vääpeli Arto Nousiainen.

Sotilasmestari Osmo Suominen hoiti edelleen CISOR:n pääsihteeri tehtävää. Muissa organisaation keskeisissä tehtävissä toimivat kersantti Anni Pitko vastuualueenaan toimistopalvelut sekä tulkkina Martin-Éric Racine.

Reserviläisliiton Viro-yhteistyön puitteissa ei toimintavuonna ollut vierailuvaihtoa eikä muutakaan, valtakunnantason yhteistoimintaa. Monet reserviläispiirit harjoittivat kuitenkin säännöllistä yhteistyötä Kaitseliiton Malevien kanssa. Toiminta pohjautui kirjallisiin yhteistyösopimuksiin, jollainen oli voimassa ainakin Helsingin, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Lapin, Pohjois-Savon, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen Reserviläispiirien osalta.

ORGANISAATIO JA HALLINTO

Yhdistys- ja piirijohtoa koulutettiin

Reserviläisliitto on jäsenyhdistystensä muodostama keskusjärjestö, jotka käyttävät päätösvaltaa liiton kokousten kautta. Toimintavuoden lopulla liitolla oli 326 jäsenyhdistystä, jotka järjestivät vuoden mittaan mm. 2.324 erilaista kokousta, joihin osallistui 15.593 luottamushenkilöä tai muuta jäsentä.

Yhdistysten toimintaa koordinoi ja tuki 18 maakunnallista reserviläispiiriä, joilla oli merkittävä rooli myös liiton ja jäsenyhdistysten välisessä kanssakäymisessä. Valtaosalla piireistä oli palvelukseensa vähintään yksi, osapäiväinen toimihenkilö sekä omat toimitilat, jotka molemmat olivat pääsääntöisesti yhteisiä maakunnallisten reserviupseeripiirien kanssa. Reserviläisliitto tuki piiriensä toimintaa Suomen Reserviupseeriliiton tapaan mm. kuukausittaisella, taloudellisella tuella sekä suoritusohjaisilla tukierillä.

Piirien toiminnanjohtajille järjestettiin toimintavuonna kahdet koulutus- ja neuvottelupäivät yhdessä Suomen Reserviupseeriliiton kanssa. Maaliskuussa toiminnanjohtajat olivat koolla yksipäiväisessä tilaisuudessa Helsingissä. Elokuussa Jyväskylässä järjestetty tapahtuma oli puolestaan kaksipäiväinen. Tilaisuuksien järjestelyvastuussa oli toimintavuonna Suomen Reserviupseeriliitolla.

Lisäksi uutena tilaisuutena järjestettiin 11.10.2019 Vantaalla piirien puheenjohtajille ja toiminnanjohtajille tarkoitettu yhteistapahtuma, jonka tavoitteena oli lisätä reserviläispiirien puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien keskinäistä yhteistyötä.

Jo perinteeksi muodostuneen piiri-infojärjestelmän puitteissa Reserviläisliiton johto vieraili toimintavuoden aikana viidessä piirissä ja tapasi niissä noin 100 luottamushenkilöä. Parituntiset infotilaisuudet pidettiin pääsääntöisesti piirihallitusten kokousten yhteydessä arki-iltoina ja ne oli tarkoitettu lähinnä yhdistysten ja piirien puheenjohtajille.

Yhdistysjohdolle tarkoitettua koulutusta järjestettiin 9.2.2019 Tampereella ja 9.3.2019 Kouvolassa, joihin molempiin kutsuttiin yhdistysten luottamushenkilöitä lähipiirien alueilta. Järjestetyissä tilaisuuksissa keskityttiin mm. tiedottamiseen, yhdistyslakiin ja liiton yhdistyspalveluihin. Järjestelyissä oli mukana Opintokeskus Sivis, joka tuki koulutusta myös taloudellisesti.

Maanpuolustusjärjestöjen yhteinen liittokokoustapahtuma

Reserviläisliiton sääntömääräinen liittokokous järjestettiin 15.-17.11.2019 Turussa usean maanpuolustusjärjestön yhteistapahtumana. Useita satoja kokousedustajia keränneessä Aurajoen varrella - tapahtumassa olivat mukana Reserviläisliiton lisäksi Suomen Reserviupseeriliitto, Maanpuolustuskiltojen liitto, Maanpuolustusnaisten liitto ja Reserviläisurheiluliitto.

Varsinaiseen liittokokoukseen osallistui 60 jäsenyhdistystä ja paikalla kokoustilassa oli 164 henkilöä. Liittokokouksessa valittiin kolme naista liittohallitukseen ns. naispaikoille sekä reserviläispiirien edustajat erovuoroisten hallitusedustajien tilalle. Liittohallitukseen tuli valituksi lopulta kuusi naisedustajaa, joka oli kautta aikojen suurin määrä.

Toimintavuonna järjestettiin myös kolme liittohallituksen, kuusi valiokunnan ja paljon erilaisten työryhmien sekä muiden toimielinten kokouksia. Reserviläisliiton hallitukseen kuului puheenjohtaja sekä 27 varsinaista jäsentä. Liiton puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja, KTT Ilpo Pohjola Liperistä ja varapuheenjohtajina controlleri Rauno Hauta-aho Kokkolasta, myyntipäällikkö Terhi Hakola Tampereelta sekä OTK Ismo Nöjd Järvenpäästä.

Valiokunta ja työryhmät

Liiton valiokunnan tehtävinä olivat toimintavuonna juoksevien asioiden hoito sekä toiminnan suunnittelu, joissa sen apuna olivat alakohtaiset työryhmät. Valiokunta muodosti toimintavuoden aikana Huomionosoitustyöryhmän, Kansainvälisen toimikunnan, Naisten työryhmän, Strategiatyöryhmä, Veteraani- ja perinneyöryhmän, Viestintätyöryhmän, VAPEPA- ja VARTU-työryhmän sekä Yhteiskuntasuhteiden työryhmän. Lisäksi liiton puheenjohtajisto toimi omana työryhmänään käsitellen mm. henkilöstö- ja palkitsemisasioihin sekä edunvalvontaan liittyviä asiakokonaisuuksia.

Kullekin työryhmälle annettiin 2-3 konkreettista tehtävää tai tavoitetta, joiden suunnittelusta niiden tuli raportoida säännöllisesti valiokunnalle. Työryhmien työskentely sujui toimintavuonna vaihtelevasti ja konkreettisia tuloksia tuli muutamalta työryhmältä.

Yhteistyötä kehitettiin eri toimijoiden kesken

Reserviläisliiton, Suomen Reserviupseeriliiton ja osin myös Maanpuolustuskiltojen liiton yhteistyö jatkui toimintavuonna tiiviinä. Järjestöt käyttivät yhdessä mm. Maanpuolustusrekisteriä, jonka toiminnasta ja kehityksestä vastasi vuoden 2018 tapaan Reserviläisliitto.

Lisäksi Reserviläisliiton tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat mm. valtakunnallisesta varainkeruusta vastannut Maanpuolustuksen Tuki ry (MPT), maanpuolustusjärjestöjen yhteinen sotilaskoulutusorganisaatio Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK), liiton toimitilat omistava URLUS-säätiö, veteraaniperinneyhteistyötä koordinoiva Tammenlehvän Perinneliitto ry sekä valtakunnalliset veteraanijärjestöt. Lisäksi paljon yhteistyötä oli veteraaneille, heidän puolisoilleen ja leskilleen varainkeräystä hoitavan Veteraanivastuu ry:n kanssa.

Toimintavuonna MPT:n hallinnolliset toiminnot olivat Reserviläisliiton toimiston hoidettavana niin, että niistä vastasi liiton tiedottaja Olli Alho. Vuoden mittaan hallintoa kevennettiin ja MPT:n harjoittamaa, vuosittaista varainhankintaa järkipäristettiin. Jo useita vuosia työn alla ollut sopimus Maanpuolustuksen Tuki ry:n omaisuudesta ja sen tuoton käytöstä saatiin toimintavuonna valmiiksi.

Yhteistyötä tehtiin myös niiden yritysten kanssa, joiden kanssa liitolla oli kirjallinen yhteistyösopimus. Liiton keskeisiä yritysyhteistyökumppaneita olivat mm. Evermade Oy, Folk Finland Oy, Kehätieto Oy, Mailhouse Oy, OP-vakuutus Oy ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia.

Merkittävä yhteistyökumppani oli myös Ampumaharrastusfoorumi, jonka puitteissa mm. koordinoitiin ase- ja ampumaratalainsäädäntöön liittynyttä edunvalvontaa.

Padasjoen harjoitus- ja ampumarata-alueen kehittämistä jatkettiin. Puolustusvoimien kanssa neuvotteluita alueen rynnäkkökivääriradan käytön ja ympäristövastuiden periaatteista. Tähän liittyvä käyttösopimus allekirjoitettiin liittohallituksen päätöksellä 5.3.2019 Padasjoella.

JÄSENKEHITYS

Jäsenmäärä kohosi ennätystasolle

Toimintavuoden lopulla Reserviläisliittoon kuului 38.162 henkilöjäsentä, joka oli 0,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten määrä nousi 363 hengellä eli noin prosentilla.

Jäseniksi yhdistykseen hyväksyttiin vuoden 2019 aikana 2.455 henkilöä, joka oli hieman vähemmän kuin vuonna 2018. Vuoden 2019 aikana jäseneksi hyväksytyt muodostivat koko jäsenistöstä vuodenvaihteessa 6,5 prosenttia.

Liittyneiden määrissä oli suuria piirikohtaisia eroja. Suhteessa eniten liittyneitä toimintavuoden lopulla oli Helsingissä, jonka kokonaisjäsenmäärästä 9,6 prosenttia oli vuoden 2019 aikana jäseneksi hyväksytyjä. Absoluuttisesti eniten liittyneitä oli niin ikään Helsingin piirissä, jonka jäsenyhdistykseen hyväksyttiin vuoden 2019 aikana peräti 369 uutta jäsentä.

Jäsenistöstä oli toimintavuoden lopulla aliupseereita 56, miehistöä 30 ja upseereita viisi prosenttia, minkä lisäksi armeijaa käymättömät miehet muodostivat jäsenistöstä neljän ja naiset viiden prosentin osuuden. Naisjäsenien määrä nousi toimintavuoden aikana 6,5 prosenttiin jäsenistöstä. Taustalla oli mm. loppuvuoden mittava Facebook-markkinointi.

Parkkilalle seitsemäs jäsenhankintakilpailun voitto

Jäsenhankintaa pyrittiin tehostamaan henkilökohtaisella jäsenhankintakilpailulla, jonka kilpailukausi oli 1.10.2018 – 30.9.2019. Kilpailun voitti seitsemättä kertaa peräkkäin Pasi Parkkila Vihannin Reserviläisistä 52 hankitulla jäsenellään. Vähintään kymmenen uutta, maksanutta jäsentä hankkivat lisäksi:

- Ruokanen Pasi, Lapin Reserviläispiiri ry, 25 uutta jäsentä
- Salovaara Mika, Pirkanmaan Reserviläispiiri ry, 25 uutta
- Perkiö Tuomas, Etelä-Karjalan Reserviläispiiri ry, 21 uutta jäsentä
- Salonen Matti, Pirkanmaan Reserviläispiiri ry, 18 uutta jäsentä
- Liimatainen Toni, Pohjois-Savon Reserviläispiiri ry, 17 uutta jäsentä
- Ahola Maili, Pohjois-Pohjanmaan Reserviläispiiri ry, 15 uutta jäsentä
- Lahtinen Jarno, Pirkanmaan Reserviläispiiri ry, 14 uutta jäsentä
- Seppälä Ollipekka, Pirkanmaan Reserviläispiiri ry, 13 uutta jäsentä
- Petsola Jaska, Etelä-Karjalan Reserviläispiiri ry, 11 uutta jäsentä

Kilpailuun osallistui yhteensä 317 jäsentä, jotka hankkivat yhteensä 755 uutta toimijaa Reserviläisliittoon. Tuloksissa huomioitiin ne jäsenet, jotka liittyivät jäseniksi kilpailukauden aikana ja maksoivat ensimmäisen jäsenmaksunsa vuoden 2019 aikana. Lisäksi edellytettiin, että jäsenhakemuksen yhteydessä oli selvästi ilmoitettu tieto jäsenhankkijasta. Jokainen jäsenhankkija palkittiin.

Yhdistysten välisessä jäsenhankintakilpailussa yhdistykset oli jaettu kolmeen sarjaan maksaneiden jäsenien määrän pohjalta. Kunkin sarjan voitti yhdistys, jonka maksaneista jäsenistä oli toimintavuoden lopulla suhteellisesti (%) eniten uusia jäseniä eli jäseniä, jotka olivat liittyneet jäseniksi ja maksaaneet ensimmäisen jäsenmaksunsa vuoden 2019 aikana.

Kilpailun voitti A-sarjassa (jäsenmäärä 30-99) Tervon Reserviläiset, B-sarjassa (jäsenmäärä 100-299) Vesannon Reserviläiset ja C-sarjassa (jäsenmäärä 300-) Turun Reserviläiset. Voittaneet yhdistykset palkittiin rahapalkinnoilla.

Jäsenillä rahanarvoisia jäsenetuja

Reserviläisliiton jäsenet olivat toimintavuonna oikeutettuja jäsenetuihin ja alennuksiin ST1-yhtiöstä, Pohjola Vakuutuksesta, S-ryhmän hotelleista, Holiday Club Resorts Oy:stä, Suomen Sotilas-lehdestä Tallink Silja Oy:stä sekä Varusteleka Oy:stä. Lisäksi toimintavuonna sovittiin jäsenalennuksista ja -markkinoinnista Corrotech Oy:n kanssa liittyen yhtiön valmistamiin asekaappeihin.

Tammikuussa 2019 postitettujen jäsenmaksulaskujen mukana lähetetyt jäsenkortit oikeuttivat entiseen tapaan käteisalennukseen polttonesteostoksista ST1- ja miehitetyiltä Shell-asemilta. Korteilla sai ajoittain myös muita jäsenetuja ja -alennuksia, joita markkinoitiin lähinnä liiton Facebook-sivuilla.

Jäsenetuja tarjoavien yritysten kanssa tehtiin markkinointiyhteistyötä. Liitto mm. myi niille ilmoitustilaa Reserviläinen-lehdistä ja markkinoi jäsenetuja liiton www-sivuilla, Facebookissa sekä sähköpostilla suoraan jäsenille.

Laajaa yhdistys- ja jäsenpalvelua

Reserviläisliiton tavoitteena oli tarjota piireille, yhdistyksille ja yksittäisille jäsenille mahdollisimman tasokasta ja kattavaa palvelua. Tästä vastasivat ensisijaisesti liiton toimihenkilöt mutta jonkin verran myös luottamushenkilöt. Palveluun kuului mm. paljon päivittäistä sähköposti- ja puhelinneuvontaa, erilaisten ohjeistusten ja hallinnollisten asiakirjojen laatimista sekä laajojen Internet-palveluiden ylläpitämistä ja niiden kehittämistä.

Reserviläisliitolla oli myös toimintavuonna järjestövuakuutus, joka tarjosi kattavan vakuutusturvan liiton piireille ja yhdistyksille. Vakuutus piti sisällään esinevakuutuksen, toiminnan vastuuvakuutuksen, oikeusturvavakuutuksen, varallisuusvastuuvakuutuksen, toissijaisen autovakuutuksen sekä matkavakuutuksen, joka oli voimassa järjestötehtävien ja -toiminnan sekä näihin liittyvän matkustamisen puitteissa.

Voimassa oli myös vakuutus, joka antoi Puolustusvoimien ohjeistuksen edellyttämän vakuutusturvan sen reserviläisille järjestämiin ampumakilpailuihin osallistuville henkilöille silloin, kun asianomaisen kilpailun järjestelykumppanina on liiton jäsenyhdistys tai piiri. Lisäksi liitolla oli vakuutus, jonka myötä piirien ja yhdistysten järjestämissä tapahtumissa ammuntaa kokeilevat henkilöt olivat tapaturma- ja vastuuvakuutettuina.

Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla Reserviläisliitto kilpailutti vakuutuksensa yhdessä Vakuutusmeklariliike Semita Oy:n kanssa. Prosessin tuloksena tehtiin päätös liiton vakuutusten osittaisesta siirtämisestä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian hoidettaviksi vuodesta 2020 alkaen.

PALKITSEMISET

Yhteistyökumppaneita ja jäseniä palkittiin

Puolustusvoimien lippujuhlapäivänä myönnettiin liiton esityksestä yksitoista valtiollista huomionosoitusta, jotka pohjautuivat reserviläispiirien ja -yhdistysten tekemiin hakemuksiin. Palkituiksi tulivat tuotantojohtaja Tuula Gåpå (SVR Ar), seurakuntamestari Hannu P. Martikainen (SL Ar), toimitusjohtaja Jussi Mäkitalo (SVR Ar), toiminnanjohtaja Taina Mäkitalo (SL Ar), toimisto- ja viestintäsihteeri Eeva Tulisalo (SL Ar), osastovastaava Mats Fagerström (SVR M I kr), automyyjä Marko Pänkälä (SVR M I kr), yrittäjä Jukka Vuorentausta (SVR M I kr), eläkeläinen Teijo Penders (SVR M I) ja nuorisotyönohjaaja Kari Mononen (SVR M I).

Maanpuolustusmitaleita miekkojen kera haettiin poikkeuksellisen ansioituneille jäsenille. Tämän huomionosoituksen saivat eläkeläinen Erkki Pyhälähti Sastamalasta, yrittäjä Heikki Tarkkanen Laihialta ja tuotantopäällikkö Timo Soininen Helsingistä.

Reserviläisliiton omat huomionosoitukset myönnettiin itsenäisyyspäivänä. Puolustusministeri Antti Kaikkonen myönsi Ansioristin soljen kera hallituksen jäsen Juha Arvoselle Akaasta, varapuheenjohtaja Helvi Hamarille Simosta, toiminnanjohtaja Markku Holopaiselle Oulusta ja kenraali Jarmo Lindbergille Espoosta.

Reserviläisliiton ansioristillä palkittiin puolestaan hallituksen jäsen Jari Eskola Oulusta, varapuheenjohtaja Aulis Granlund Parikkalasta, varapuheenjohtaja Terhi Hakola Tampereelta, kontra-amiraali Markku Hassinen Helsingistä, hallituksen jäsen Matti Heikkilä Sastamalasta, kenraaliluutnantti Petri Hulkko Helsingistä, hallituksen jäsen Jarmo Hynnälä Vihdistä, puheenjohtaja Kalevi Ikonen Lappeenrannasta, puheenjohtaja Jari Jännetyinen Sastamalasta, hallituksen jäsen Jarkko Kallio Iisalmesta, toiminnanjohtaja Jussi Karhila Raaseporista, hallituksen jäsen Aarre Karja Keuruulta, kenraaliluutnantti Pasi Kostamovaara Espoosta, hallituksen jäsen Timo Koukku Vaasasta, eversti Ismo Kurki Imatralta, kansanedustaja Kai Mykkänen Espoosta, varapuheenjohtaja Aaro Mäkelä Helsingistä, hallituksen jäsen Viljo Määttä Kuusamosta, koulutuspäällikkö Juha Niemi Helsingistä, hallituksen jäsen Timo Ojaluoma Seinäjoelta, puheenjohtaja Risto Ruohosenmaa Valkeakoskelta,

kansliapäällikkö Ilkka Salmi Brysselistä, hallituksen jäsen Seppo Siimeslehto Helsingistä, pääsihteeri Juha Tammikivi Helsingistä, hallituksen jäsen Hannu Taskinen Karkkilasta, varapuheenjohtaja Henri-Pekka Tuominen Turusta, hallituksen jäsen Kalevi Valtanen Sotkamo hallituksen jäsen Timo Äkman Järvenpäästä.

Ansioristien lisäksi myönnettiin 53 Kultaista, 91 Hopeista ja 120 Pronssista Reserviläisliiton ansiomitaleita. Valtaosa myönnettyistä ansioristeistä ja osa ansiomitaleista luovutettiin Helsingin GLO Hotel Art-hotellissa 5.12.2019 järjestetyssä luovutustilaisuudessa. Pääosa ansiomitaleista luovutettiin piiri- ja yhdistyskohtaisissa tilaisuuksissa.

Reserviläisliiton hallitus nimesi perinteiseen tapaan myös Vuoden malliyhdistyksen. Turun liittokokouksessa Ylihärmän Reserviläiset ry:n lippuun kiinnitettiin nimityksestä kertova malliyhdistysnauha. Lisäksi nimettiin Vuoden Reserviläiseksi yliluutnantti Jussi Niinistö. Vuoden 2019 viestintätekopalkinnon sai Pohjois-Pohjanmaalla ilmestynyt PohjanPoika -tiedotuskonsepti.

TALOUS

Talous toteutui ylijäämäisenä

Reserviläisliiton varsinaisen toiminnan kulut olivat toimintavuonna 788.309 euroa ja tulos muodostui lopulta 23.854 euroa ylijäämäiseksi. Taustalla olivat lähinnä uuden internetsivuston kulujen aktivointi taseeseen sekä hankkeeseen saadut tuet, ennakkoitua pienempi suoritusperusteisen piirituen toteutuma, suunniteltua vähäisempi henkilöstökoulutus sekä budjetoitua suuremmat jäsenmaksu- ja ampumaturvan tuotot.

Reserviläisliiton varsinaisen toiminnan kuluista noin 61 prosenttia katettiin jäsenmaksutuloilla. Toimintavuonna muuta omaa varainhankintaa harjoitettiin mm. jäsentuotteen ja ampumaturvan myynnillä sekä pienimuotoisella jäsentuotemyynnillä liiton nettikaupan kautta. Lisäksi tuloja saatiin mm. jäsenmerkkien ja huomionosoitusten avulla

Toimintansa rahoittamiseksi Reserviläisliitto sai 140.250 euroa tukea Maanpuolustuksen Tuki ry:ltä, josta Puolustusministeriön tuen osuus oli 32.000 euroa. Liiton varsinaisen toiminnan kuluista tällä katettiin noin 18 prosenttia. Puolustusministeriön tuen osuus oli hieman yli neljä prosenttia.

Erittäin merkittävä tukija oli URLUS-säätiö, jonka liitolle osoittama vuokratuki oli 41.396 euroa. Tuella katettiin kokonaisuudessaan liiton käytössä olleiden toimitilojen vuokratuotot.

Reserviläisliiton uuden internet-sivuston suunnittelua ja rakentamista tukivat Maanpuolustuksen Kannatussäätiö 50.000 eurolla ja Aliupseerien Huoltosäätiö 10.000 eurolla. Lisäksi reserviläisjärjestöjen yhteistä, Turvallisuuspoliittista tietokilpailuhanketta tukivat Sotavahinkosäätiö 10.000 eurolla ja Puolustusvoimien Tukisäätiö 10.000 eurolla, joilla katettiin merkittävä osa hankkeen kuluista.

Reserviläisliiton piiriorganisaation toimintaa tuettiin sekä kuukausittaisella piirituella että suoritusperusteisilla tuilla, joiden yhteissumma oli 94.208 euroa. Reserviläispiireille kuukausittain maksettava piirituki pohjautui vuonna 2012 tehtyihin kirjallisiin sopimuksiin.

Lisäksi piireillä ja yhdistyksillä oli mahdollisuus saada liitolta tukea erilaisiin hankkeisiin ja hankintoihin. Tätä ns. projektitukea myönnettiin toimintavuonna 36 yhdistykselle ja kahdelle piirille yhteensä 24.097 euroa. Erilaiset tuet muodostivat liiton varsinaisen toiminnan kuluista 18 prosenttia.

Reserviläisliitto vastasi toimintavuonna Maanpuolustusrekisterin toiminnasta niin, että kertyneet henkilöstö- sekä muut kustannukset jaettiin tasaosuuksin Reserviläisliiton, Suomen Reserviupseeriliiton, Maanpuolustuskiltojen liiton ja Maanpuolustusyhtiön kesken. Vuonna 2019 jäsenrekisterin kustannukset olivat yhteensä 113.806 euroa, joista 65 prosenttia oli henkilöstökustannuksia.

Reserviläisliitto vastasi myös Maanpuolustusyhtiö MPY Oy:n ja Maanpuolustuksen Tuki ry:n hallinnollisten tehtävien hoidosta. Myös näihin järjestelyihin liittyi henkilöstökustannusten jakoa Reserviläisliiton ja näiden yhteisöjen kesken.

Reserviläisliiton kirjanpitoa ja taloushallintoa hoiti toimintavuonna Talenom Oy. Tilintarkastajina toimivat KHT Arto Sopanen ja KHT Mervi Vaarala.

Toimintavuonna Reserviläisliitto haki Poliisihallitukselta rahankeräysluvan, jonka avulla oli tarkoitus käynnistää merkkipäivälahjoitusten kerääminen sosiaalisessa mediassa. Hankkeen käytännön toteutus siirtyi vuodelle 2020.

Liiton toimihenkilöt

Reserviläisliiton keskustoimisto toimi perinteiseen tapaan Helsingin Töölössä, jossa työskenteli kuusi henkeä. Asiakaspalvelu- ja jäsenpalveluyksilön lähiesimiehenä toimi järjestöpäällikkö Suvi Salo. Yksiköön kuuluivat sihteeri Eeva Tulisalo, jäsenrekisterin pääkäyttäjä Päivi Ruusuvuori sekä jäsensihteeri Virpi Kukkonen. Jäsenrekisterihenkilöstö vastasi myös Maanpuolustusyhtiö MPY Oy:n hallinnollisista tehtävistä liiton ja yhtiön välisen sopimuksen mukaisesti.

Maanpuolustusrekisterin pitkäaikainen pääkäyttäjä Päivi Ruusuvuori eläköityi toimintavuoden lopulla. Uudeksi pääkäyttäjäksi nimettiin Sari Fagerström, joka aloitti tehtävässä 16.12.2020.

Toiminnanjohtaja Olli Nybergin johtamaan tiedotus- ja edunvalvontayksikköön kuului tiedottaja Olli Alho, joka vastasi myös Maanpuolustuksen Tuki ry:n hallinnollisten tehtävien hoidosta.

YHTEENVETO

Suomen suurin ja aktiivisin maanpuolustusjärjestö

Tässä toimintakertomuksessa mainitut, piirien ja yhdistysten toiminnan sekä osallistumisen luvut kerättiin Internet-pohjaisella raportointijärjestelmällä. Toimintaraportti saatiin 260 jäsenyhdistykseltä ja 15 piiriltä, joka oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kaikki raportit tulivat internetin kautta.

Toimintaraporttien kautta saatiin melko kattava kuva reserviläisyhdistysten ja piirien järjestämästä toiminnasta sekä siihen osallistumisesta vuoden 2019 aikana. Todelliset luvut olivat kuitenkin jonkin verran suuremmat, koska kaikki jäsenyhdistykset eivät raportoineet toimintansa ja osallistumisensa määristä.

Reserviläisliitto oli toimintavuonna Suomen suurin maanpuolustusjärjestö sekä jäsenmäärän että järjestetyn toiminnan lukujen pohjalta tarkasteltuna. Liitto oli myös suurin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöistä vapaaehtoiskouluttajien ja muiden vapaaehtoistoimijoiden määrällä mitattuna sekä merkittävä toimija myös VAPEPA:ssa.

Lähivuosien näkymät

Reserviläisliiton voimassa olevan strategian suunnittelukausi ulottuu vuoden 2020 lopulle. Uusi, vuodet 2021–2023 kattava strategia käsitellään liiton seuraavassa liittokokouksessa. Sen pohjalta jatketaan sitä järjestelmällistä kehitystyötä, joka on tehnyt Reserviläisliitosta Suomen suurimman ja monelta osin myös vaikuttavimman sekä nykyaikaisimman maanpuolustusjärjestön.

Reserviläisliitto pyrkii lähivuosina erityisesti laajentamaan vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja -koulutuksen kattavuutta niin, että se tavoittaisi paremmin myös nuoret suomalaiset. Menetelminä ovat mm. vahva läsnäolo sosiaalisessa ja muussa mediassa sekä lukioissa käynnistyvä, Turpotietäjä -tietokilpailu, jonka tavoitteena on myös nuorten maanpuolustustahdon vahvistaminen. Strategia-kaudella kilpailua pyritään laajentamaan myös muihin oppilaitoksiin.

Reserviläisliitto jatkaa myös oman järjestöorganisaationsa ja toimintatapojensa kehittämistä. Jäsenpalvelun sekä -asioinnin prosessien nykyaikaistaminen jatkuu ja tavoitteena on siirtää asiointi sähköisiin asiointikanaviin, joita pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan myös luottamustehtävien hoitoon. Myös liiton perinteisen, kolmiportaisen hallinto-organisaation kehittämismahdollisuuksia selvitetään seuraavalla strategiakaudella.

Liitteet

Reserviläisliiton hallitus 2019

Puheenjohtajisto:

Pohjola Ilpo, puheenjohtaja
Hauta-aho Rauno, 1.vpj (Keski-Pohjanmaa)
Hakola Terhi, 2.vpj (Pirkanmaa)
Nöjd Ismo, 3.vpj (Uusimaa)

Jäsenet:

Hirvimäki Jari (Etelä-Häme)
Salminen Kari (Etelä-Häme)
Grönlund Joonas (Etelä-Karjala)
Tarkkanen Heikki (Etelä-Pohjanmaa)
Mäki Mika (Etelä-Pohjanmaa)
Siimeslehto Seppo (Helsinki)
Soininen Timo (Helsinki)
Laine Ossi (Kainuu)
Hyppönen Jouko (Keski-Suomi)
Leisti Olli (Kymenlaakso)
Rousu Simo (Lappi)
Mäkitalo Jussi (Pirkanmaa)
Viljanen Jussi (Pirkanmaa)
Martikainen Hannu P. (Pohjois-Karjala)
Parkkila Pasi (Pohjois-Pohjanmaa)
Pulkkinen Eero (Pohjois-Savo)
Terho Tuomas (Päijät-Häme)
Multisilta Jari (Satakunta)
Rönkä Jukka (Suur-Savo)
Fagerström Mats (Uusimaa)
Nenonen Minna (Varsinais-Suomi)
Saarikallio Simo (Varsinais-Suomi)
Gåpå Tuula (Naiset, Etelä-Häme)
Timonen Maarit (Naiset, Lappi)

Toimihenkilöt:

Nyberg Olli, esittelijä (Reserviläisliitto ry)
Salo Suvi, sihteeri (Reserviläisliitto ry)

Valiokunta

Pohjola Ilpo, pj
Hauta-aho Rauno, 1.vpj (K-P)
Hakola Terhi, 2.vpj (Naiset)
Nöjd Ismo, 3.vpj (Uud)
Martikainen Hannu P. (P-K)
Mäkitalo Jussi (Pir)
Saarikallio Simo (V-S)
Salminen Kari (E-H)
Soininen Timo (Hki)

Varalla:

Tarkkanen Heikki (E-P), 1.vara

Pulkkinen Eero (P-S), 2.vara

Grönlund Joonas (E-K), 3.vara

Parkkila Pasi (P-P), 4.vara

Hyppönen Jouko (K-S), 5.vara

Työryhmät

Huomionosoitustyöryhmä:

Suominen Osmo, pj

Hauta-aho Rauno

Salo Suvi, siht.

Kansainvälinen työryhmä:

Nenonen Minna, pj

Jokipii Annukka

Leisti Olli

Rousu Simo, siht.

Naisten työryhmä:

Hakola Terhi, pj

Koskela Milla

Nenonen Minna

Nissi Lotta

Vainionpää Hanna

Salo Suvi, siht.

Veteraani- ja perinnetyöryhmä:

Suominen Osmo, pj

Gåpå Tuula

Hauta-aho Rauno

Hynnälä Jarmo

Martikainen Hannu P.

Rönkä Jukka

Salminen Kari

Siimeslehto Seppo

Valtanen Kalevi

Salo Suvi, siht.

Viestintätyöryhmä:

Hakola Terhi, pj

Gåpå Tuula

Lahtinen Jarno

Multisilta Jari

Mäkitalo Jussi

Nyberg Olli

Pulkkinen Eero

Terho Tuomas

Timonen Maarit

Alho Olli, siht.

VAPEPA ja VARTU -työryhmä:

Hauta-aho Rauno, pj
Hyppönen Jouko
Liinamaa Jaakko
Soininen Timo
Tarkkanen Heikki
Alho Olli, siht.

Yhteiskuntasuhteidentyöryhmä:

Pohjola Ilpo, pj
Hakola Terhi
Hauta-aho Rauno
Nöjd Ismo
Nyberg Olli, siht.

Lisäksi työryhmän työskentelyyn osallistui ulkopuolisia asiantuntijoita

Padasjokityöryhmä

Salminen Kari
Gåpå Tuula
Koskinen Heikki

	1.1.2019	1.1.2018
Rahayksikkö EURO	- 31.12.2019	- 31.12.2018
VAR SINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	62 523,20	60 532,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-330 955,22	-300 784,46
Poistot	-22 535,21	-9 228,39
Muut kulut	-434 819,41	-462 511,83
Kulut yhteensä	-788 309,84	-772 524,68
Toiminnanalan kate	-725 786,64	-711 992,68
Tuotto-/kulujäämä	-725 786,64	-711 992,68
VARAINHANKINTA		
Tuotot	1 622 595,76	1 636 275,58
Kulut	-1 046 871,64	-1 036 421,11
	575 724,12	599 854,47
Tuotto-/kulujäämä	-150 062,52	-112 138,21
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Sijoitustoiminta	3 788,67	3 553,38
Rahoitustoiminta	-120,00	-90,00
Kulut		
Rahoitustoiminta	-1,93	0,00
	3 666,74	3 463,38
Tuotto-/kulujäämä	-146 395,78	-108 674,83
YLEISAVUSTUKSET		
Yleisavustukset	170 250,00	145 250,00
	170 250,00	145 250,00
TILIKAUDEN TULOS	23 854,22	36 575,17
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	23 854,22	36 575,17

Rahayksikkö EURO	31.12.2019	31.12.2018
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	43 751,38	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	43 751,38	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 978,38	27 219,80
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 978,38	27 219,80
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	62 986,97	61 486,97
Sijoitukset yhteensä	62 986,97	61 486,97
Pysyvät vastaavat yhteensä	108 716,73	88 706,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	32 163,31	53 378,46
Vaihto-omaisuus yhteensä	32 163,31	53 378,46
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	50 000,00	50 000,00
Pitkäaikaiset yhteensä	50 000,00	50 000,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	27 203,58	17 631,44
Muut saamiset	0,58	2,50
Siirtosaamiset	15 860,61	4 535,73
Lyhytaikaiset yhteensä	43 064,77	22 169,67
Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	220,00	220,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	220,00	220,00
Rahat ja pankkisaamiset	285 062,63	240 125,98
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	410 510,71	365 894,11
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	519 227,44	454 600,88

Rahayksikkö EURO	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Toimintapääoma (ed. tilikausien ylijäämä/alijäämä)	307 716,60	271 141,43
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	23 854,22	36 575,17
Oma pääoma yhteensä	331 570,82	307 716,60
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	72 758,11	86 077,27
Muut velat	4 535,59	5 633,83
Siirtovelat	110 362,92	55 173,18
Lyhytaikainen yhteensä	187 656,62	146 884,28
Vieras pääoma yhteensä	187 656,62	146 884,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	519 227,44	454 600,88

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2019 LIITETIEDOT**Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****Noudatetut säännökset**

Tilinpäätös on laadittu noudattaen mikroyritykselle asetettuja vaatimuksia (Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista, luku 4).

Kehittämismenot, liikearvo tai muu pitkävaikutteinen meno

Muut pitkävaikutteiset menot on aktivoitu KPL 5:11 §:n mukaisesti vuonna 2019. Hankintameno 65 627,07 euroa poistetaan tasapoistoin, arvioitu vaikutusaika 3 vuotta.

Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ja järjestelyt**Taseen ulkopuoliset olennaiset taloudelliset sitoumukset**

Sitoumus	Sitoumuksen määrä
Leasingvuokrasopimusvastuut	3 060,00
Sitoumukset yhteensä	3 060,00

Osakkeet ja osuudet

	Hankinta-arvo	Markkina-arvo
Pitkäaikaiset osakkeet ja osuudet	54 577,57	56 843,57
Lyhytaikaiset osakkeet ja osuudet	220,00	251,76
Osakkeet ja osuudet yhteensä 31.12.2019	54 797,57	57 095,33

Henkilöstö

Yhdistyksen palveluksessa on ollut tilikaudella keskimäärin 6 henkilöä.

Oman pääoman erittely

	31.12.2019	31.12.2018
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä tk:n alussa	271 141,43	296 249,38
Edellisen tilikauden yli-/alijäämän siirto	36 575,17	-25 107,95
Edellisten tk:n yli-/alijäämä tk:n lopussa	307 716,60	271 141,43
Tilikauden yli-/alijäämä	23 854,22	36 575,17
Oma pääoma yhteensä	331 570,82	307 716,60

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen kertomus.

Paikka

Päivämäärä

Arto Sopanen
KHT

Mervi Vaarala
KHT

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Luettelo kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja säilytystavoista:

Päiväkirja		Säilytystapa
Pääkirja		Sähköinen arkisto (CD)
Myyntireskontra		Sähköinen arkisto (CD)
Ostoreskontra		Sähköinen arkisto (CD)
Palkkakirjanpito		Sähköinen arkisto (CD)
Tilinpäätös		Sähköinen arkisto (CD)
Tase-erittelyt		Sähköinen arkisto (CD)
	Tositelajit	Säilytystapa
Pankkitositteet	1, 2, 3, 4, 7	Sähköinen arkisto (CD)
Myyntilaskutositteet	33, 34, 39, 60, 61, 80	Sähköinen arkisto (CD)
Ostolaskutositteet	21, 22, 45, 46	Sähköinen arkisto (CD)
Palkat	50, 53	Sähköinen arkisto (CD)
Muistiotositteet	9, 13, 14	Sähköinen arkisto (CD)
Vyörytystositteet	92	Sähköinen arkisto (CD)

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 28 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 28 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 28 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 28 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 28 sider før denne side

authority to sign

toimivaltaoikeus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 29 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 29 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 29 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 29 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 29 sider før denne side

authority to sign

toimivaltaoikeus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmiteckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 30 pages before this page

Dokumentet inneholder 30 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 30 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 30 sider før denne side

Detta dokument inneholder 30 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

toimivaltaoikeus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 31 pages before this page

Dokumentet inneholder 31 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 31 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 31 sider før denne side

Detta dokument innehåller 31 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

toimivaltaoikeus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende